

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ»

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ очна _____

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «227» Фізична терапія, ерготерапія _____

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 4

Силабус освітнього компоненту
затверджено на засіданні кафедри
спортивної, фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії, ерготерапії
ХНМУ

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
“_28_”_серпня_2024_ року №_1_

Протокол від
“27”_серпня_2024_ року №_1_

В.о. завідувачки кафедри

_____ доцент Олена МАРКОВСЬКА

Голова

_____ професор Павло КРАВЧУН

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Марковська Олена Володимирівна – в.о. завідувача кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н., доцент

2. Самойлова Ганна Петрівна – доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Злепко Іван Павлович
Інформація про викладача	Професійні інтереси: фізична реабілітація, менеджмент та маркетинг, публічне адміністрування, соціальна реабілітація
Контактний тел.	+380996836108
Е-mail:	ip.zlepko@knu.edu.ua
Інформація про консультації: : <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення: <u>он-лайн консультації</u>	вівторок з 13.00 до 15.00 четвер з 13.00 до 15.00 Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейєра, 4 за попередньою домовленістю, http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=27208
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейєра, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

Опис освітнього компоненту (анотація)

«Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації» спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності (МКФ). Розуміння складних патологічних процесів та порушень, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.

Предметом вивчення освітнього компоненту є теоретичні та практичні основи менеджменту, маркетингу та адміністрування, особливості менеджменту в охороні здоров'я та наданні послуг у сфері фізичної реабілітації та формування у здобувачів адекватних уявлень про їхню майбутню діяльність, особливості професії та вимоги, які будуть пред'явлені майбутньому фахівцеві.

Міждисциплінарні зв'язки:

Базується на базових знаннях, вміннях, навичках, які отримані раніше при вивченні основи медичних знань, основи анатомії та фізіології людини, основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії з якими інтегрується програма «Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації».

Пререквізити

«Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації» як навчальна дисципліна базується на вивченні здобувачами таких освітніх компонентів, як «Основи класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)», «Фізична терапія та ерготерапія в клініці внутрішньої медицини» й інтегрується з цими дисциплінами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з «Фізична терапія та ерготерапія при порушеннях функції опорно-рухового апарату», «Фізична терапія та ерготерапія в акушерстві та гінекології», «Фізична терапія та ерготерапія при порушеннях функції нервової системи», «Курортологія» та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими освітніми компонентами.

Постреквізити

Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом навчання, є базою для підготовки до ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах другого магістерського рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE - [Курс: Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації | Система дистанційного навчання ХНМУ \(knmu.edu.ua\)](#)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ:

1.1. Мета викладання освітнього компонента «Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації»:

- надання здобувачам вищої освіти цілісної і логічно-послідовну систему знань про суть управління в підприємстві та організації, розкрити основи теорії, методології та практики менеджменту за умов дії ринкового механізму господарювання;

- формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів менеджменту на підприємстві з урахуванням процесів, що відбуваються в ньому;

- формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями;

- набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Основи менеджменту маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації» є:

-вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; а також управлінських відносин.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегральні:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК.01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами наступних соціальних навичок (Soft skills):

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працьовитий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Перший (бакалаврський)	7-й	
		Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
		Самостійна робота	
46 год.			
Індивідуальні завдання:		-	
Вид контролю: залік			

2.1. Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Теоретичні засади менеджменту та маркетингу.	2	Інформаційна (освітня)
2	Сутність і основи управління системою охорони здоров'я.	2	Інформаційна (освітня)
3	Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів у сфері реабілітаційних послуг.	4	Інформаційна (освітня)
4	Сутність маркетингу у сфері реабілітаційних послуг.	2	Інформаційна (освітня)
5	Маркетингові комунікації у сфері реабілітаційних послуг.	2	Інформаційна (освітня)
6	Фінансова діяльність у закладах охорони	2	Інформаційна

	здоров'я		(освітня)
7	Інклюзивно-реабілітаційний туризм.	2	Інформаційна (освітня)
	Всього годин	16	

2.2.2. Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено програмою

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історичні етапи розвитку менеджменту та маркетингу	2	Розповідь-пояснення, бесіда	Усне опитування (індивідуальне)
2	Роль менеджера в охороні здоров'я	2	Демонстрація	Усне опитування (індивідуальне)
3	Управління персоналом. Організація праці менеджера	4	Дискусія	Усне опитування
4	Управління маркетингом в сфері реабілітаційних послуг. Класифікація та поняття реабілітаційних послуг. Структура та життєвий цикл реабілітаційних послуг. Організація маркетингової діяльності реабілітаційних центрів.	6	Розповідь-пояснення	Усне опитування
5	Елементи маркетингових комунікацій. Система, теоретична модель структури маркетингових комунікацій в закладах реабілітації.	6	Розповідь-пояснення	Усне опитування
6	Поняття, види, ціни на ринку реабілітаційних послуг. Формування ціни на реабілітаційні послуги.	8	Розповідь-пояснення	Тестовий контроль
	Всього годин	28		

2.2.4. Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історичні етапи розвитку менеджменту та маркетингу.	6	Підготовка конспектів	Усне опитування, перевірка конспектів
2	Роль менеджера в охороні здоров'я.	8	Підготовка конспектів	Усне опитування, перевірка конспектів
3	Управління персоналом. Організація праці менеджера.	8	Підготовка конспектів	Усне опитування, перевірка конспектів
4	Управління маркетингом в сфері реабілітаційних послуг. Класифікація та поняття реабілітаційних послуг. Структура та життєвий цикл реабілітаційних послуг. Організація маркетингової діяльності реабілітаційних центрів.	8	Підготовка конспектів	Усне опитування, перевірка конспектів
5	Елементи маркетингових комунікацій. Система, теоретична модель структури маркетингових комунікацій в закладах реабілітації.	8	Підготовка конспектів	Усне опитування, перевірка конспектів
6	Поняття, види, ціни на ринку реабілітаційних послуг. Формування ціни на реабілітаційні послуги.	8	Підготовка конспектів	Усне опитування, перевірка конспектів
	Всього годин	46		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Система оцінювання та вимоги (види контролю, методи контролю, форми контролю, критерії оцінки рівня знань, умови допуску до

підсумкового контролю)

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контроль. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди здобувачів із задалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (*за вибором*): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення дисципліни у формі заліку:

- залік - проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка проведення заліку (або перехідного заліку) визначається у балах від 120 до 200 та відміткою заліку – «зараховано», «не зараховано».

Оцінювання успішності навчання здобувачів за ЕСТС організації навчального процесу (залік)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127

4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

- 1 Теоретичні засади маркетингу.
- 2 Теоретичні засади менеджменту.
- 3 Сутність і основи управління системою охорони здоров'я.
- 4 Основи управління системою охорони здоров'я.
5. Планування професійних нарад та виступів у сфері реабілітаційних послуг.
6. Організація професійних нарад та виступів у сфері реабілітаційних послуг.
7. Проведення професійних нарад та виступів у сфері реабілітаційних послуг.
8. Сутність маркетингу у сфері реабілітаційних послуг.
9. Маркетингові комунікації у сфері реабілітаційних послуг.
10. Фінансова діяльність у закладах охорони здоров'я.
11. Історичні етапи розвитку менеджменту.
12. Історичні етапи розвитку маркетингу.
13. Роль менеджера в охороні здоров'я.
14. Управління персоналом.
15. Організація праці менеджера.
16. Управління маркетингом в сфері реабілітаційних послуг.
- 17 Класифікація та поняття реабілітаційних послуг.
18. Структура та життєвий цикл реабілітаційних послуг.
19. .Організація маркетингової діяльності реабілітаційних центрів.
- 20 Елементи маркетингових комунікацій.
21. Система структури маркетингових комунікацій в закладах реабілітації.

22 Теоретична модель структури маркетингових комунікацій в закладах реабілітації.

23. Поняття на ринку реабілітаційних послуг.

24. Види, ціни на ринку реабілітаційних послуг.

25 Формування ціни на реабілітаційні послуги.

3.3. Індивідуальні завдання:

1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).

2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).

3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).

4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).

5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді з дисципліни (10 балів).

6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.4. Правила оскарження оцінки

Подання заяви про апеляцію здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів складання підсумкового контролю.

Здобувач освіти подає заяву до деканату. Декан реєструє заяву у навчально-методичному відділі та надає на підпис ректору. Готує проєкт наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу освіти дату та місце засідання апеляційної комісії

Якщо здобувач освіти бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються). Заяву розглядають не пізніше двох наступних робочих днів після її подання в присутності студента. У випадку відсутності студента секретарем комісії у протоколі засідання має зробити відповідний запис.

Результати апеляції оголошуються здобувачу освіти відразу після закінчення розгляду його заяви. Студент особисто робить запис у протоколі засідання апеляційної комісії про отримання результатів розгляду його справи.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
  - пити безалкогольні напої;
  - фотографувати слайди презентацій;
  - брати активну участь у ході заняття.
- заборонено:
- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
  - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
  - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
  - грати в азартні ігри;
  - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
  - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-студент», «студент-студент», «студент-група здобувачів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Управління повсякденною діяльністю медичної служби : підручник для слухачів Української військово-медичної академії / М. І. Бадюк [та ін.] ; під заг. ред. М. І. Бадюка ; Укр. військ.-мед. акад. МО України. - Київ : МП " Леся ", 2017. - 381 с. : табл. - (Україніка). - Бібліогр.: с. 378-379.
2. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи», 8 вересня 2022 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. - Полтава, 2022. - 80 с
3. Постанова КМ Порядок організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я - Питання організації реабілітації... | від 03.11.2021 № 1268 (rada.gov.ua)
4. Rehabilitation 2030: A Call for Action / World Health Organization. URL : <https://www.who.int/rehabilitation/rehab-2030-call-for-action/en/>

Допоміжна

1. Лурін І.А., Галушка А.М., Кіх А.Ю. Основні завдання та заходи медичної реабілітації в системі медичного забезпечення Збройних сил України. Військова медицина України. 2017. № 3-4. Том 17. С. 11–23
2. Нові проекти вимог до медичних послуг / Національна служба здоров'я України. URL : <https://nszu.gov.ua/novini/opublikovani-proekti->
3. Про затвердження Порядку відшкодування витрат за надані соціальні послуги з лікування застрахованих осіб та членів їх сімей після перенесених захворювань і травм у реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів за рахунок коштів Фонду соціального

страхування України: Постанова Правління Фонду соціального страхування України від 13 липня 2017 р. № 39 / Фонд соціального с

4. Проект Місії USAID «Зміцнення реабілітаційних послуг у системах охорони здоров'я» UCP Wheels for Humanity / USAID. URL : <https://www.usaid.gov/node/71471> (дата звернення: 29.02.2020).
5. Яремчук О.В., Берлінець І.А. Проблематика державного управління у сфері медичної реабілітації в процесі трансформування національної системи охорони здоров'я. Демократичне врядування. 2018. Вип. 21. а
6. Деякі питання надання безоплатної психологічної допомоги особам, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членам сімей таких осіб та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»: постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2022 року № 1338. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. L

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE - [Курс: Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації | Система дистанційного навчання ХНМУ \(knmu.edu.ua\)](#)

2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ <https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

8. ІНШЕ -